

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ Й ОБЛІК УСПІШНОСТІ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ДИТЯЧОГО І ЮНАЦЬКОГО СПОРТУ»

Худолій О.М., Іващенко О.В.

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Анотація. В статті розглядається концепція реалізації програми дисципліни «Теорія та методика дитячого і юнацького спорту». Зміст семінарських занять упорядкований на основі сучасних уявлень про систему підготовки юних спортсменів. Наведені методики обліку успішності в процесі вивчення дисципліни.

Ключові слова: дитячий спорт, юнацький спорт, система підготовки, семінарські заняття, облік успішності.

Постановка проблеми. У відповідності до основ організації навчального процесу щодо Болонської системи освіти актуальним є удосконалення змісту семінарських занять й обліку успішності в процесі викладання спеціальних дисциплін у вищих фізкультурних навчальних закладах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останній час накопичений значний науково-методичний матеріал з теорії і методики тренування юних спортсменів, який вимагає дидактичного опрацювання і є методологічною основою для формування змісту й розробки методик обліку успішності в процесі вивчення дисципліни «Теорія і методика дитячого і юнацького спорту».

Методологічною основою для обґрунтування системи підготовки юних спортсменів і аналізу тенденцій розвитку є теорія і методика юнацького спорту. Вагомий внесок в розробку теорії і методики юнацького спорту внесли наукові праці Л.П. Матвеева, А.А. Маркосяна, В.С. Фарфеля, В.П. Філіна, В.П. Філіна, М.А. Фоміна, М.Я. Набатнікової, З.І. Кузнецової, А.М. Шлеміна, А.А. Гужаловського, В.К. Бальсевича, В.М. Платонова, К.П. Сахновського, Л.В. Волкова й інших фахівців [21, 22, 20, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 54, 27, 286, 17, 58, 8, 9, 10, 21, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 4, 5, 6, 7]. В їх роботах показана роль спорту у фізичному вихованні підростаючого покоління, науково обґрунтовані засоби, методи і

організаційні форми спортивної підготовки дітей і підлітків.

Отже, розробка концепції викладання дисципліни «Теорія і методика дитячого і юнацького спорту» щодо сучасного стану наукового знання є актуальною.

Зв'язок роботи з науковими програмами. Робота виконана згідно плану НДР Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди за темою «Теоретико-методичні основи моделювання процесу підготовки вчителя фізичної культури» на 2012—2016 рр. (номер державної реєстрації 0112U002011) .

Мета дослідження — визначити концептуальні основи змісту дисципліни «Теорія і методика дитячого і юнацького спорту» щодо сучасного стану наукового знання.

Методологія дослідження. Використана загальнонаукова методологія системного підходу. Суть якого в тому, що в науково-теоретичному дослідженні відносно самостійні компоненти розглядалися не ізольовано, а у взаємозв'язку, в системі з іншими. Системний підхід дозволив вивчити інтегративні, системні ознаки і якісні характеристики, які були відсутні в окремих елементах, що формували систему.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань були використані в процесі аналізу літератури як філософські, так і загальнонаукові методи дослідження, серед яких:

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теорія і методика дитячо-юнацького спорту як наукова і навчальна дисципліна	2
2	Проблема побудови процесу підготовки юних спортсменів	2
3	Мета, елементи системи підготовки юних спортсменів	2
4	Управління системою підготовки юних спортсменів	2
5	Етапи, мета і завдання підготовки юних спортсменів	2
6	Засоби і методи підготовки юних спортсменів	2
7	Особливості методики розвитку рухових здібностей у юних спортсменів	4
8	Особливості методики навчання юних спортсменів	4
9	Структура тренувального процесу юних спортсменів	4
10	Система тренувальних навантажень юних спортсменів	2
11	Програмування і організація навчально-тренувального процесу юних спортсменів	4
12	Система змагань юних спортсменів	2
13	Мета і завдання виховної роботи з юними спортсменами	2
14	Планування і облік ефективності виховної роботи в спортивній школі	2

— діалектичний метод (принцип історизму, принцип системності, принцип діалектичного протиріччя, принцип єдності якості і кількості, принцип діалектичного заперечення, принцип розвитку, принцип причинності);

— системний підхід;

— узагальнення, аналіз, синтез.

Застосування методологічного принципу історизму дозволило відібрати позитивний педагогічний досвід рішення проблем викладання курсу «Теорія і методика дитячого і юнацького спорту», а системний підхід — виявити інтегративні, системні ознаки навчального матеріалу і сформулювати концепцію викладання курсу.

Основні результати дослідження. Концепція дисципліни «Теорія і методика дитячого і юнацького спорту» полягає у системному викладі матеріалу, який дозволить сформулювати у студентів знання про систему підготовки юних спортсменів, а також уміння і навички необхідні для роботи на початковому етапі підготовки юних спортсменів.

Дисципліна «Теорія і методика дитячого і юнацького спорту» відноситься до нормативної частини навчального плану підготовки вчителя фізичної культури за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр (галузь знань 0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини; напрям підготовки 6.01020 Фізичне виховання; професійне спрямування: фізичне виховання).

Мета навчального курсу ТМДЮС — набуття необхідних знань і умінь для самостійної роботи у спортивній школі.

Для набуття необхідних знань та формування спеціальних умінь для самостійної роботи у спортивній школі програмою передбачена система семінарських занять (табл. 1).

Теми семінарських занять

Семінарське заняття 1

Теорія і методика дитячо-юнацького спорту як наукова і навчальна дисципліна (2 години)

Основні питання:

1. Об'єкт і предмет викладання. Основний зміст і структура навчального предмета.
2. Педагогічні дослідження процесу підготовки юних спортсменів.
3. Характеристика основних напрямків дослідження (система дитячо-юнацького, резервного та спорту вищих досягнень у загальній системі спорту, відбір, орієнтація, управління,

контроль, моделювання та прогнозування в системі підготовки юних спортсменів).

Список літератури

1. Волков Л.В. Обучение и воспитание юного спортсмена / Волков Л.В. — К.: Здоров'я, 1984. — 144 с.
2. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта / Волков Л.В. — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
3. Губа В.П. Теория и практика спортивного отбора и ранней ориентации в виды спорта: монография / Губа В.П. — М.: Советский спорт, 2008. — 304 с.
4. Никитушкин В.Г. Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / Никитушкин В.Г. — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.
5. Основы управления подготовкой юных спортсменов / Под ред. М.Я. Набатниковой. — М.: Физкультура и спорт, 1982. — 280 с.

6. *Платонов В.Н.* Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / Платонов В.Н. — К.: Олимпийская литература, 2004. — 808 с.
7. *Прогнозирование двигательных способностей и основа ранней ориентации в спорте: учебно-методическое пособие / Быков В.А., Губа В.П., Дорохов Р.Н., Солонкин А.А.* — М.: Олимпия Пресс, 2007. — 155 с.
8. *Филин В.П.* Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов физической культуры / Филин В.П. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.
9. *Худолей О.Н.* Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / Худолей О.Н. — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.
- Р.Н., Солонкин А.А. — М.: Олимпия Пресс, 2007. — 155 с.
8. *Филин В.П.* Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов физической культуры / Филин В.П. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.
9. *Филин В.П.* Крупный вклад в возрастную теорию и методику физической культуры / Филин В.П. // Теория и практика физ. культуры. — 2001. — N 11. — С. 48—49. Режим доступа: [НТТР://lib.sportedu.ru/Press/TPFK/2001N11/p48-49.htm](http://lib.sportedu.ru/Press/TPFK/2001N11/p48-49.htm).
10. *Худолей О.Н.* Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / Худолей О.Н. — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.

Семінарське заняття 2

Проблема побудови процесу підготовки юних спортсменів (2 години)

Основні питання:

1. Розвиток вітчизняної теорії і методики дитячого і юнацького спорту.
2. Етапи формування теорії і методики дитячого і юнацького спорту.
3. Сучасний стан розвитку теорії і методики дитячого і юнацького спорту.
4. Організаційні і програмно-нормативні основи дитячого і юнацького спорту.

Список літератури

1. *Волков Л.В.* Обучение и воспитание юного спортсмена / Волков Л.В. — К.: Здоров'я, 1984. — 144 с.
2. *Волков Л.В.* Теория и методика детского и юношеского спорта / Волков Л.В. — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
3. *Губа В.П.* Теория и практика спортивного отбора и ранней ориентации в виды спорта: монография / Губа В.П. — М.: Советский спорт, 2008. — 304 с.
4. *Никитушкин В.Г.* Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / Никитушкин В.Г. — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.
5. *Основы управления* подготовкой юных спортсменов / Под ред. М.Я. Набатниковой. — М.: Физкультура и спорт, 1982. — 280 с.
6. *Платонов В.Н.* Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / Платонов В.Н. — К.: Олимпийская литература, 2004. — 808 с.
7. *Прогнозирование двигательных способностей и основа ранней ориентации в спорте: учебно-методическое пособие / Быков В.А., Губа В.П., Дорохов*

Семінарське заняття 3

Мета, елементи системи підготовки юних спортсменів (2 години)

Основні питання:

1. Основні поняття: система, елемент і зв'язок.
2. Елементи системи підготовки юних спортсменів.
3. Зв'язки елементів системи підготовки юних спортсменів (структурні, функціонування, розвитку і управління).

Список літератури

1. *Губа В.П.* Теория и практика спортивного отбора и ранней ориентации в виды спорта: монография / Губа В.П. — М.: Советский спорт, 2008. — 304 с.
2. *Никитушкин В.Г.* Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / Никитушкин В.Г. — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.
3. *Основы управления* подготовкой юных спортсменов / Под ред. М.Я. Набатниковой. — М.: Физкультура и спорт, 1982. — 280 с.
4. *Набатникова М.Я.* О критериях оптимальности в подготовке юных спортсменов / Набатникова М.Я. // Особенности построения тренировки юных спортсменов. — М.: 1983. — С. 17—27.
5. *Набатникова М.Я.* Нормативные показатели физической и функциональной подготовленности юных спортсменов: Методические рекомендации / Набатникова М.Я. — М.: ВНИИФК, 1985. — 72 с.
6. *Платонов В.Н.* Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / Платонов В.Н. — К.: Олимпийская литература, 2004. — 808 с.
7. *Прогнозирование двигательных способностей и основа ранней ориентации в спорте: учебно-методическое пособие / Быков В.А., Губа В.П., Дорохов Р.Н., Солонкин А.А.* — М.: Олимпия Пресс, 2007. — 155 с.

8. Худолей О.Н. Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / Худолей О.Н. — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.
9. Худолей О.Н. Методика подготовки юных гимнастов: Учебное пособие / Худолей О.Н., Шлемин А.М. — Харьков: КГПИ, ХГПИ, 1988. — 122 с.
10. Худолей О.Н. Система подготовки юных гимнастов / Худолей О.Н. // Педагогика, психология та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. праць / За ред. С.С. Єрмакова. — Харків, 2004. — № 23. — С. 78—92.
11. Худолей О.Н. Проблема построения процесса подготовки юных гимнастов / Худолей О.Н. // Физическое воспитание студентов творческих специальностей: Сб. науч. трудов / За ред. С.С. Єрмакова. — Харьков, 2004. — № 6. — С. 72—80.
12. Худолій О.М. Обґрунтування модельних характеристик рухової підготовленості юних гімнастів 7—13 років / Худолій О.М. // Теорія та методика фізичного виховання. — 2005. — № 1. — С. 18—37.
5. Худолей О.Н. Методика подготовки юных гимнастов: Учебное пособие / Худолей О.Н., Шлемин А.М. — Харьков: КГПИ, ХГПИ, 1988. — 122 с.
6. Худолей О.Н. Система подготовки юных гимнастов / Худолей О.Н. // Педагогика, психология та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. праць / За ред. С.С. Єрмакова. — Харків, 2004. — № 23. — С. 78—92.
7. Худолей О.Н. Проблема построения процесса подготовки юных гимнастов / Худолей О.Н. // Физическое воспитание студентов творческих специальностей: Сб. науч. трудов / За ред. С.С. Єрмакова. — Харьков, 2004. — № 6. — С. 72—80.

Семінарське заняття 5

Етапи, мета і завдання підготовки юних спортсменів (2 години)

Основні питання:

1. Особливості побудови підготовки на окремих етапах багаторічного вдосконалення.
2. Моделювання в обґрунтуванні етапності в підготовці юних спортсменів.
3. Мета і завдання підготовки на початковому етапі.
4. Мета і завдання на етапі попередньої базової підготовки.
5. Мета і завдання на етапі спеціалізованої базової підготовки.

Список літератури

1. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта / Волков Л.В. — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
2. Губа В.П. Теория и практика спортивного отбора и ранней ориентации в виды спорта: монография / Губа В.П. — М.: Советский спорт, 2008. — 304 с.
3. Никитушкин В.Г. Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / Никитушкин В.Г. — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.
4. Филин В.П. Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов физической культуры / Филин В.П. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.
5. Худолей О.Н. Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / Худолей О.Н. — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.
6. Худолей О.Н. Методика подготовки юных гимнастов: Учебное пособие / Худолей О.Н., Шлемин А.М. — Харьков: КГПИ, ХГПИ, 1988. — 122 с.
7. Худолей О.Н. Система подготовки юных гимнастов / Худолей О.Н. // Педагогика, психология та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. праць / За ред. С.С. Єрмакова. — Харків, 2004. — № 23. — С. 78—92.

Семінарське заняття 4

Управління системою підготовки юних спортсменів. (2 години)

Основні питання:

1. Управління як цілеспрямований процес керівництва системою підготовки юних спортсменів, що забезпечує виконання поставлених завдань і досягнення необхідного ефекту.
2. Організаційна структура управління підготовкою юних спортсменів.
3. Прийняття рішення в процесі підготовки юних спортсменів.
4. Система підготовки юних спортсменів як складова багаторічної підготовки спортсменів високої кваліфікації.

Список літератури

1. Никитушкин В.Г. Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / Никитушкин В.Г. — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.
2. Основы управления подготовкой юных спортсменов / Под ред. М.Я. Набатниковой. — М.: Физкультура и спорт, 1982. — 280 с.
3. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / Платонов В.Н. — К.: Олимпийская литература, 2004. — 808 с.
4. Худолей О.Н. Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / Худолей О.Н. — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.

8. *Худолей О.Н.* Проблема построения процесса подготовки юных гимнастов / *Худолей О.Н.* // Физическое воспитание студентов творческих специальностей: Сб. науч. трудов / За ред. С.С. Ермакова. — Харьков, 2004. — № 6. — С. 72—80.

Семінарське заняття 6

Засоби і методи підготовки юних спортсменів (2 години)

Основні питання:

1. Основні, підготовчі і підвідні вправи.
2. Засоби фізичної, технічної, спеціально-рухової, морально-вольової підготовки.
3. Навантаження і відпочинок.
4. Метод сурово-регламентованої вправи, ігровий і змагальний методи.
5. Форми занять.
6. Методи педагогічного контролю.

Список літератури

1. *Волков Л.В.* Теория и методика детского и юношеского спорта / *Волков Л.В.* — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
2. *Губа В.П.* Теория и практика спортивного отбора и ранней ориентации в виды спорта: монография / *Губа В.П.* — М.: Советский спорт, 2008. — 304 с.
3. *Никитушкин В.Г.* Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / *Никитушкин В.Г.* — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.
4. *Основы управления* подготовкой юных спортсменов / Под ред. М.Я. Набатниковой. — М.: Физкультура и спорт, 1982. — 280 с.
5. *Платонов В.Н.* Подготовка юного спортсмена / *Платонов В.Н., Сахновский К.П.* — К.: Радянська школа, 1988. — 288 с.
6. *Платонов В.Н.* Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / *Платонов В.Н.* — К.: Олимпийская литература, 2004. — 808 с.
7. *Прогнозирование* двигательных способностей и основа ранней ориентации в спорте: учебно-методическое пособие / *Быков В.А., Губа В.П., Дорохов Р.Н., Солонкин А.А.* — М.: Олимпия Пресс, 2007. — 155 с.
8. *Филин В.П.* Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов физической культуры / *Филин В.П.* — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.
9. *Худолей О.Н.* Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / *Худолей О.Н.* — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.
10. *Худолей О.Н.* Методика подготовки юных гимнастов: Учебное пособие / *Худолей О.Н., Шлемин А.М.* — Харьков: КГПИ, ХГПИ, 1988. — 122 с.

Семінарське заняття 7

Особенности методики развития руховых способностей у юных спортсменов (2 години)

Основні питання:

1. Вікові біологічні, психолого-педагогічні закономірності розвитку рухових здібностей у юних спортсменів.
2. Принципи розвитку рухових здібностей (принцип безперервності, принцип системного чергування навантаження і відпочинку, принцип поступового збільшення тренувальних впливів, принцип циклічної будови системи занять, принцип вікової адекватності процесу фізичного виховання).
3. Особливості розвитку прудкості у юних спортсменів. Методика розвитку прудкості у юних спортсменів (засоби, методи, навантаження і відпочинок, форми занять, педагогічний контроль).

Список літератури

1. *Волков Л.В.* Обучение и воспитание юного спортсмена / *Волков Л.В.* — К.: Здоров'я, 1984. — 144 с.
2. *Волков Л.В.* Теория и методика детского и юношеского спорта / *Волков Л.В.* — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
3. *Губа В.П.* Теория и практика спортивного отбора и ранней ориентации в виды спорта: монография / *Губа В.П.* — М.: Советский спорт, 2008. — 304 с.
4. *Никитушкин В.Г.* Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / *Никитушкин В.Г.* — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.
5. *Основы управления* подготовкой юных спортсменов / Под ред. М.Я. Набатниковой. — М.: Физкультура и спорт, 1982. — 280 с.
6. *Платонов В.Н.* Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / *Платонов В.Н.* — К.: Олимпийская литература, 2004. — 808 с.
7. *Прогнозирование* двигательных способностей и основа ранней ориентации в спорте: учебно-методическое пособие / *Быков В.А., Губа В.П., Дорохов Р.Н., Солонкин А.А.* — М.: Олимпия Пресс, 2007. — 155 с.
8. *Филин В.П.* Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов физической культуры / *Филин В.П.* — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.
9. *Худолей О.Н.* Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / *Худолей О.Н.* — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.
10. *Худолей О.М.* Біологічні, психолого-педагогічні закономірності рухової діяльності людини.

Доповідь I / Худолій О.М. // Теорія та методика фізичного виховання. — Харків: ОВС, 2010. — № 4. — С. 19—34. Режим доступу: <http://tmfv.com.ua/journal/article/view/617/605>

11. Худолій О.М. Біологічні, психолого-педагогічні закономірності рухової діяльності людини. Доповідь II / Худолій О.М. // Теорія та методика фізичного виховання. — Харків: ОВС, 2010. — № 5. — С. 19—34. Режим доступу: <http://tmfv.com.ua/journal/article/view/624/612>

6. Худолій О.М. Закономірності розвитку силових здібностей у фізичному вихованні і спорті. Повідомлення I / Худолій О.М. // Теорія та методика фізичного виховання. — Харків: ОВС, 2011. — № 1. — С. 19—34. Режим доступу: <http://tmfv.com.ua/journal/article/view/683/669>
7. Худолій О.М. Закономірності розвитку силових здібностей у фізичному вихованні і спорті. Повідомлення II / Худолій О.М. // Теорія та методика фізичного виховання. — Харків: ОВС, 2011. — № 2. — С. 19—34. Режим доступу: <http://tmfv.com.ua/journal/article/view/690/676>

Семинарське заняття 8

Особливості методики розвитку рухових здібностей у юних спортсменів (2 години)

Основні питання:

1. Особливості розвитку координаційних здібностей у юних спортсменів. Методика розвитку координаційних здібностей у юних спортсменів (засоби, методи, навантаження і відпочинок, форми занять, педагогічний контроль).
2. Особливості розвитку силових здібностей у юних спортсменів. Методика розвитку силових здібностей у юних спортсменів (засоби, методи, навантаження і відпочинок, форми занять, педагогічний контроль).
3. Особливості розвитку витривалості у юних спортсменів. Методика розвитку витривалості у юних спортсменів (засоби, методи, навантаження і відпочинок, форми занять, педагогічний контроль).
4. Особливості розвитку гнучкості у юних спортсменів. Методика розвитку гнучкості у юних спортсменів (засоби, методи, навантаження і відпочинок, форми занять, педагогічний контроль).

Список літератури

1. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта / Волков Л.В. — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
2. Губа В.П. Теория и практика спортивного отбора и ранней ориентации в виды спорта: монография / Губа В.П. — М.: Советский спорт, 2008. — 304 с.
3. Никитушкин В.Г. Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / Никитушкин В.Г. — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.
4. Платонов В.Н. Подготовка юного спортсмена / Платонов В.Н., Сахновский К.П. — К.: Радянська школа, 1988. — 288 с.
5. Худолій О.Н. Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / Худолій О.Н. — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.

Семинарське заняття 9

Особливості методики навчання юних спортсменів (2 години)

Основні питання:

1. Закономірності, правила і принципи навчання.
2. Засоби і методи навчання в процесі спортивної підготовки.

Список літератури

1. Волков Л.В. Обучение и воспитание юного спортсмена / Волков Л.В. — К.: Здоров'я, 1984. — 144 с.
2. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта / Волков Л.В. — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
3. Филин В.П. Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов физической культуры / Филин В.П. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.
4. Худолій О.Н. Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / Худолій О.Н. — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.
5. Худолій О.Н. Методика подготовки юных гимнастов: Учебное пособие / Худолій О.Н., Шлемин А.М. — Харьков: КПИ, ХППИ, 1988. — 122 с.
6. Худолій О.М. Закономірності процесу навчання юних гімнастів / Худолій О.М., Єрмаков С.С. // Теорія та методика фізичного виховання. — Харків: ОВС, 2011. — № 5. — С. 3—18, 35—41. Режим доступу: <http://tmfv.com.ua/journal/article/view/707/692>

Семинарське заняття 10

Особливості методики навчання юних спортсменів (2 години)

Основні питання:

1. Диференційований підхід в навчанні юних спортсменів.

2. **Форми занять, режими чергування фізичних вправ і відпочинку в процесі навчання рухам.**

Список літератури

1. *Волков Л.В.* Обучение и воспитание юного спортсмена / Волков Л.В. — К.: Здоров'я, 1984. — 144 с.
2. *Волков Л.В.* Теория и методика детского и юношеского спорта / Волков Л.В. — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
3. *Филин В.П.* Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов физической культуры / Филин В.П. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.
4. *Худолей О.Н.* Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / Худолей О.Н. — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.
5. *Худолей О.Н.* Методика подготовки юных гимнастов: Учебное пособие / Худолей О.Н., Шлемин А.М. — Харьков: КГПИ, ХГПИ, 1988. — 122 с.
6. *Худолий О.М.* Закономірності процесу навчання юних гімнастів / Худолий О.М., Єрмаков С.С. // Теорія та методика фізичного виховання. — Харків: ОВС, 2011. — № 5. — С. 3—18, 35—41. Режим доступу: <http://tmfv.com.ua/journal/article/view/707/692>

Семінарське заняття 11

Структура тренувального процесу юних спортсменів (2 години)

Основні питання:

1. Структура і спрямованість тренувальних занять.
2. Структура мікроциклів.
3. Співвідношення засобів фізичної і технічної підготовки в мікроциклах тренувального процесу юних спортсменів.
4. Основні завдання мезоциклів тренувального процесу юних спортсменів. Структура мезоциклів.
5. Типи мезоциклів: базовий загально-підготовчого і спеціально-підготовчого етапів підготовчого періоду і попередньо-змагального змагального періоду.

Список літератури

1. *Платонов В.Н.* Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / Платонов В.Н. — К.: Олимпийская литература, 2004. — 808 с.
2. *Филин В.П.* Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов фи-

- зической культуры / Филин В.П. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.
3. *Худолей О.Н.* Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / Худолей О.Н. — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.
4. *Худолей О.Н.* Методика подготовки юных гимнастов: Учебное пособие / Худолей О.Н., Шлемин А.М. — Харьков: КГПИ, ХГПИ, 1988. — 122 с.

Семінарське заняття 12

Структура тренувального процесу юних спортсменів (2 години)

Основні питання:

1. Основні завдання річних циклів підготовки юних спортсменів.
2. Процеси термінового і довгострокового етапів адаптації як основа побудови річних циклів підготовки юних спортсменів.
3. Структура річного циклу підготовки.
4. Підготовчий період (загально-підготовчий і спеціально-підготовчий етапи).
5. Змагальний період (попередньо-змагальний і власне змагальний етапи)
6. Основні завдання перехідного періоду. Структура перехідного періоду. Активний відпочинок і реабілітація.

Список літератури

1. *Волков Л.В.* Теория и методика детского и юношеского спорта / Волков Л.В. — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
2. *Губа В.П.* Теория и практика спортивного отбора и ранней ориентации в виды спорта: монография / Губа В.П. — М.: Советский спорт, 2008. — 304 с.
3. *Никитушкин В.Г.* Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / Никитушкин В.Г. — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.
4. *Основы управления* подготовкой юных спортсменов / Под ред. М.Я. Набатниковой. — М.: Физкультура и спорт, 1982. — 280 с.
5. *Платонов В.Н.* Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / Платонов В.Н. — К.: Олимпийская литература, 2004. — 808 с.
6. *Филин В.П.* Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов физической культуры / Филин В.П. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.
7. *Худолей О.Н.* Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / Худолей О.Н. — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.
8. *Худолей О.Н.* Методика подготовки юных гимнастов: Учебное пособие / Худолей О.Н., Шлемин А.М. — Харьков: КГПИ, ХГПИ, 1988. — 122 с.

Семинарське заняття 13

Система тренувальних навантажень юних спортсменів (2 години)

Основні питання:

1. Нормативні основи тренувальних навантажень у юних спортсменів.
2. Структура і спрямованість тренувальних навантажень в заняттях юних спортсменів.
3. Терміновий і кумулятивний тренувальний ефект різних режимів тренувальних занять.
4. Динаміка тренувальних навантажень в річному циклі підготовки юних спортсменів.

Список літератури

1. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта / Волков Л.В. — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
2. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / Платонов В.Н. — К.: Олимпийская литература, 2004. — 808 с.
3. Филин В.П. Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов физической культуры / Филин В.П. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.
4. Худолей О.Н. Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / Худолей О.Н. — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.
5. Худолій О.М. Моделювання нормативних показників тренувальних навантажень у юних гімнастів / Худолій О.М. // Теорія та методика фізичного виховання. — Харків: ОВС, 2008. — № 8. — С. 40—46. Режим доступу: <http://tmfv.com.ua/journal/article/view/450/443>
6. Худолій О.М. Навантаження у спортивному тренуванні юних гімнастів / Худолій О.М. // Теорія та методика фізичного виховання. — Харків: ОВС, 2001. — № 3. — С. 13—19. Режим доступу: <http://tmfv.com.ua/journal/article/view/22/25>

Семинарське заняття 14

Програмування і організація навчально-тренувального процесу юних спортсменів (2 години)

Основні питання:

1. Теоретичні основи програмування навчально-тренувального процесу.
2. Теоретико-методичні та експериментальні основи оптимального програмування навчально-тренувального процесу юних спортсменів.

Список літератури

1. Волков Л.В. Обучение и воспитание юного спортсмена / Волков Л.В. — К.: Здоров'я, 1984. — 144 с.
2. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта / Волков Л.В. — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
3. Губа В.П. Теория и практика спортивного отбора и ранней ориентации в виды спорта: монография / Губа В.П. — М.: Советский спорт, 2008. — 304 с.
4. О. В. Иващенко, Нормативні показники тренувальних навантажень на початковому етапі підготовки юних гімнасток 6—8 років/ О. В. Иващенко, Т. В. Карпунець // Теорія та методика фізичного виховання. — Харків: ОВС, 2001. — № 3. — С. 19—24. Режим доступу: <http://tmfv.com.ua/journal/article/view/23/26>
5. Никитушкин В.Г. Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / Никитушкин В.Г. — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.
6. Основы управления подготовкой юных спортсменов / Под ред. М.Я. Набатниковой. — М.: Физкультура и спорт, 1982. — 280 с.
7. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / Платонов В.Н. — К.: Олимпийская литература, 2004. — 808 с.
8. Филин В.П. Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов физической культуры / Филин В.П. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.
9. Худолей О.Н. Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / Худолей О.Н. — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.

Семинарське заняття 15

Програмування і організація навчально-тренувального процесу юних спортсменів (2 години)

Основні питання:

1. Принципові установки до програмування навчально-тренувального процесу юних спортсменів.
2. Програмування «базового» мезоциклу спеціально-підготовчого етапу підготовки юних спортсменів.
3. Програмування попередньої змагальної підготовки юних спортсменів

Список літератури

1. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта / Волков Л.В. — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
2. Никитушкин В.Г. Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / Никитушкин В.Г. — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.

3. *Основы управления* подготовкой юных спортсменов / Под ред. М.Я. Набатниковой. — М.: Физкультура и спорт, 1982. — 280 с.
4. *Платонов В.Н.* Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / Платонов В.Н. — К.: Олимпийская литература, 2004. — 808 с.
5. *Филин В.П.* Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов физической культуры / Филин В.П. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.
6. *Худолей О.Н.* Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / Худолей О.Н. — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.

Семінарське заняття 16

Система змагань юних спортсменів (2 години)

Основні питання:

1. Мета і завдання спортивних змагань в процесі підготовки юних спортсменів.
2. Змагання як складова спортивної підготовки дітей і підлітків.
3. Класифікація змагань в залежності від цільового призначення. Види змагань щодо форми організації. Календарний план змагань.
4. Нормативні основи змагальних навантажень в процесі підготовки юних спортсменів.

Список літератури

1. *Волков Л.В.* Обучение и воспитание юного спортсмена / Волков Л.В. — К.: Здоров'я, 1984. — 144 с.
2. *Волков Л.В.* Теория и методика детского и юношеского спорта / Волков Л.В. — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
3. *Никитушкин В.Г.* Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / Никитушкин В.Г. — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.
4. *Основы управления* подготовкой юных спортсменов / Под ред. М.Я. Набатниковой. — М.: Физкультура и спорт, 1982. — 280 с.
5. *Платонов В.Н.* Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / Платонов В.Н. — К.: Олимпийская литература, 2004. — 808 с.
6. *Филин В.П.* Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов физической культуры / Филин В.П. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.
7. *Худолей О.Н.* Моделирование процесса подготовки юных гимнастов: Монография / Худолей О.Н. — Харьков: ОВС, 2005. — 336 с.

Семінарське заняття 17

Мета і завдання виховної роботи з юними спортсменами (2 години)

Основні питання:

1. Виховні функції спортивної підготовки.
2. Етапи виховання інтересу в учнів до занять спортом. Моральні переконання як основа закріплення інтересу дітей і підлітків до занять спортом.
3. Засоби і методи морального виховання дітей і підлітків.
4. Виховання вольових якостей. Цілеспрямованість, наполегливість, завзятість, рішучість і сміливість. Виховання самостійності та ініціативності в процесі спортивного тренування.

Список літератури

1. *Волков Л.В.* Обучение и воспитание юного спортсмена / Волков Л.В. — К.: Здоров'я, 1984. — 144 с.
2. *Волков Л.В.* Теория и методика детского и юношеского спорта / Волков Л.В. — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
3. *Никитушкин В.Г.* Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / Никитушкин В.Г. — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.
4. *Филин В.П.* Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов физической культуры / Филин В.П. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.

Семінарське заняття 18

Планування і облік ефективності виховної роботи в спортивній школі (2 години)

Основні питання:

1. Планування і облік показників ефективності виховної роботи як складова діяльності тренера спортивної школи.
2. Річний план виховної роботи, календарний план виховної роботи і план виховної роботи тренера-викладача.
3. Облік ефективності виховної роботи як складова педагогічного контролю за ходом навчально-тренувального процесу юних спортсменів.
4. Облік і оцінка моральних, естетичних, розумових і вольових властивостей особистості юного спортсмена.

Самостійна робота

5. Попередній, поточний і підсумковий облік ефективності виховної роботи з юними спортсменами.

Список літератури

1. Волков Л.В. Обучение и воспитание юного спортсмена / Волков Л.В. — К.: Здоров'я, 1984. — 144 с.
2. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта / Волков Л.В. — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.
3. Никитушкин В.Г. Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / Никитушкин В.Г. — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.
4. Филин В.П. Теория и методика юношеского спорта: Учебное пособие для институтов и техникумов физической культуры / Филин В.П. — М.: Физкультура и спорт, 1987. — 128 с.

Самостійна робота

Індивідуальні завдання

1. Розвиток вітчизняної теорії і методики дитячого і юнацького спорту.
2. Етапи формування теорії і методики дитячого-юнацького спорту.
3. Сучасний стан розвитку теорії і методики дитячого і юнацького спорту.
4. Організаційні і програмно-нормативні основи дитячого і юнацького спорту.
5. Мета, елементи системи підготовки юних спортсменів.
6. Управління системою підготовки юних спортсменів
7. Етапи, мета і завдання підготовки юних спортсменів.
8. Засоби і методи підготовки юних спортсменів.
9. Вікові біологічні, психолого-педагогічні закономірності розвитку рухових здібностей у юних спортсменів.
10. Принципи розвитку рухових здібностей у юних спортсменів.
11. Методика розвитку пружкості у юних спортсменів.
12. Особливості розвитку координаційних здібностей у юних спортсменів.
13. Методика розвитку координаційних здібностей у юних спортсменів.
14. Особливості розвитку силових здібностей у юних спортсменів.
15. Методика розвитку силових здібностей у юних спортсменів
16. Особливості розвитку витривалості у юних спортсменів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теорія і методика дитячо-юнацького спорту як наукова і навчальна дисципліна	2
2	Проблема побудови процесу підготовки юних спортсменів	2
3	Мета, елементи системи підготовки юних спортсменів	2
4	Управління системою підготовки юних спортсменів	2
5	Етапи, мета і завдання підготовки юних спортсменів	2
6	Засоби і методи підготовки юних спортсменів	2
7	Особливості методики розвитку рухових здібностей у юних спортсменів	4
8	Особливості методики навчання юних спортсменів	4
9	Структура тренувального процесу юних спортсменів	4
10	Система тренувальних навантажень юних спортсменів	2
11	Програмування і організація навчально-тренувального процесу юних спортсменів	4
12	Система змагань юних спортсменів	2
13	Мета і завдання виховної роботи з юними спортсменами	2
14	Планування і облік ефективності виховної роботи в спортивній школі	2
	Разом	36

17. Методика розвитку витривалості у юних спортсменів.
18. Особливості розвитку гнучкості у юних спортсменів. Методика розвитку гнучкості у юних спортсменів.
19. Засоби і методи навчання в процесі спортивної підготовки.
20. Диференційований підхід в навчанні юних спортсменів.
21. Структура тренувального процесу юних спортсменів.
22. Динаміка тренувальних навантажень в річному циклі підготовки юних спортсменів.
23. Система тренувальних навантажень юних спортсменів.
24. Програмування і організація навчально-тренувального процесу юних спортсменів.
25. Теоретико-методичні та експериментальні основи оптимального програмування навчально-тренувального процесу юних спортсменів.

26. Система змагань юних спортсменів.
27. Виховні функції спортивної підготовки.
28. Планування і облік ефективності виховної роботи в спортивній школі.

Критерії оцінювання знань студентів за кредитно-модульною системою

Рейтинг успішності студента — це загальний бал, який отримав студент під час виконання завдань, передбачених програмою дисципліни. Максимальний рейтинг за дисципліну — 100 балів.

Першою складовою є проведення дидактичного тестування. Для оцінки тестових завдань використовується шкала запропонована В.П. Беспалько. 100—90 % вірних відповідей оцінюється як високий рівень знань, 89—70 % — допустимий, 69—50 % — критичний рівень, 49 % і нижче — недопустимий рівень.

Тестування розраховане на 10—15 хв. і оцінюється в балах. Із дванадцяти тестів відповіді на 11—12 (92—100 %) питань оцінюється 5 балами, 9—10 (75—83 %) — 4 балами, 6—8 (50—66 %) — 3 балами, 0—5 (0—41 %) — 0 балами. Тестування протягом семестру проводиться за темами семінарських занять. Максимальна сума 40 балів.

Другою складовою є співбесіда за кожною темою. Результати співбесіди оцінюються максимальною кількістю 5 балів. При цьому враховується:

- глибина та повнота відповіді;
- усвідомлення та послідовність висвітлення матеріалу;
- вміння самостійно використовувати теорію в практичних ситуаціях;
- логіка викладу матеріалу, включаючи висновки та узагальнення;
- розуміння змісту понятійного апарату;
- знання матеріалу, літератури, періодичних видань.

5 балів виставляється за повну, точну відповідь на поставлене запитання, включаючи точні визначення та вміння розкривати їх зміст. Відповідь повинна бути викладена логічно, без суттєвих помилок, з необхідними доказами, узагальненнями та висновками.

4 бали виставляється за повну відповідь на поставлене запитання, включаючи точні визначення та вміння розкривати їх зміст. Відповідь повинна бути дана в логічній послідовності з необхідними доказами, узагальненнями та висновками (допускаються незначні неточності у визначеннях, змісті викладеного матеріалу, датах, оцінках).

3 бали виставляються тоді, коли у відповіді є незначні помилки, матеріал поданий недостатньо систематизовано і непослідовно, висновки обґрунтовані, але мають неточності.

Передбачається 6 виступів, що може скласти максимальну суму 30 балів. У процесі виступів студентів можуть бути доповнення, які оцінюються від 1 до 3 балів.

Третьою складовою є виконання індивідуальних робіт. Максимальна оцінка за захист практичних робіт складає 30 балів.

Підсумковий контроль здійснюється за шкалою ECTS. Студент, який отримав за всі контрольні завдання більше 60 балів може бути звільнений від курсового іспиту за умови, що він набрав більше 50% балів за виконання всіх видів навчальних робіт.

Студент, який набрав за всі контрольні завдання менше 60 балів, здає підсумковий семестровий іспит. Результати іспиту оцінюються в 40 балів і плюуються до суми балів поточного контролю.

Висновки

1. На основі аналізу науково-методичної літератури визначені сучасні тенденції розвитку теорії і методики підготовки юних спортсменів, визначенні знання які є методологічною основою викладання дисципліни «Теорія і методика дитячого і юнацького спорту».
2. На основі системного підходу визначений зміст навчальної дисципліни.

Список літератури

1. *Бальсевич В.К.* Онтокінезіологія человека / Бальсевич В.К. – М.: Теория и практика физической культуры, 2000. – 275 с.
2. *Бауэр В.Г.* Организационные и научно-методические перспективы развития детско-юношеского спорта в Российской Федерации / Бауэр В.Г., Никитушкин В.Г., Филин В.П. // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. — 1996. — № 2. — С. 28—32. Режим доступа: <http://lib.sportedu.ru/press/flkvot/1996N2/p28-32.htm>
3. *Волков В.М.* Спортивный отбор / В.М. Волков, В.П. Филин. — М. : Физкультура и спорт, 1983. — 176 с.
4. *Волков Л.* Теория спортивного отбора: способности, одаренность, талант /Л. Волков. — К.: Вежа, 1997. — 128 с.
5. *Волков Л.В.* Возрастная периодизация тренировочных нагрузок в спортивной подготовке детей и подростков: Учебно-методическое пособие / Волков Л.В. — Переяслав-Хмельницький, 1990. — 25 с.
6. *Волков Л.В.* Возрастные особенности физической подготовки детей и подростков: Учебно-методическое пособие / Волков Л.В. — Переяслав — Хмельницький, 1991. — 26 с.
7. *Волков Л.В.* Теория и методика детского и юношеского спорта / Волков Л.В. — К.: Олимпийская литература, 2002. — 294 с.

8. *Гужаловский А.А.* Физическое воспитание школьников в критические периоды развития / Гужаловский А.А. // Теория и практика физической культуры. — 1977. — № 1. — С. 37—39.
9. *Гужаловский А.А.* Периодизация развития физических качеств у детей школьного возраста / Гужаловский А.А. // Вопросы теории и практики физической культуры и спорта: Республиканский межведомственный сборник. — Минск: «Вышэйшая школа», 1983. — Вып. 13. — С. 29—32.
10. *Гужаловский А.* Проблема «критических» периодов онтогенеза в ее значении для теории и практики физического воспитания / Гужаловский А. // Очерки по теории физической культуры. — М.: Физкультура и спорт, 1984. — С. 211—223.
11. *Демидов Н.Н.* Определение характера запоминания движений и методических приемов рационального освоения упражнений юными гимнастами: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Демидов Н.Н. — Киев, 1973. — 25 с.
12. *Дикунов А.М.* Исследование пространственных представлений у гимнастов / Дикунов А.М. // Теория и практика физ.культуры. — 1967. — № 10. — С. 17—19.
13. *Коханович К.* Совершенствование спортивно-технической подготовки гимнастов 7—8-летнего возраста путем целенаправленного развития ловкости: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Коханович К. — Л., 1981. — 167 с.
14. *Коханович Казімеж.* Теоретико-методичні основи комплексного контролю в системі підготовки юних гімнастів: Автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. вихов. і спорту: 24.00.01 / Коханович Казімеж. — Київ, 1999. — 44 с.
15. *Маркосян А.А.* Основы морфологии и физиологии организма детей и подростков / Маркосян А.А. — М.: Медицина, 1969. — 571 с.
16. *Матвеев Л.* Принципы теории тренировки и современные положения теории адаптации к физическим нагрузкам / Матвеев Л., Меерсон Ф. // Очерки по теории физической культуры: Труды ученых соц.стран/ Сост. и общ.ред. Матвеев Л.П. — М.: Физкультура и спорт, 1984. — С. 224 — 241.
17. *Матвеев Л.П.* Теория и методика физического воспитания / Матвеев Л.П., Новиков А.Д. — М.: Физкультура и спорт, 1967. — 398 с.
18. *Матыцин О.В.* Многолетняя подготовка юных спортсменов в настольном теннисе/ Матыцин О.В. — М.: Изд. «Теория и практика физической культуры», 2001. — 204 с.
19. *Матыцин О.В.* Сенситивные периоды для интенсивного формирования специальной подготовленности юных спортсменов в процессе многолетней тренировки в настольном теннисе / Матыцин О.В. // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка : детский тренер : журнал в журнале. — 2002. — № 1. — С. 2—3. Режим доступа: [НТТР://lib.sportedu.ru/Press/FKVOT/2002N1/p28-29.htm](http://lib.sportedu.ru/Press/FKVOT/2002N1/p28-29.htm)
20. *Мотылянская Р.Е.* Значение модельных характеристик спортсменов высокого класса для спортивного отбора и управления тренировочным процессом / Мотылянская Р.Е. // Теория и практика физ. культуры. — 1979. — № 4. — С. 21—23.
21. *Мотылянская Р.Е.* Медицинские проблемы спортивной тренировки молодежи школьного возраста / Мотылянская Р.Е. // Материалы VI научной конференции по возрастной морфологии, физиологии и биохимии. — М.: 1963. — С. 422—424.
22. *Набатникова М.Я.* Современные тенденции нормирования тренировочных нагрузок юных спортсменов / Набатникова М.Я. // Тезисы V Всесоюзной научно-практической конференции «Совершенствование подготовки спортсменов в условиях общеобразовательных школ-интернатов спортивного профиля (ноябрь 1978 г., г. Ростов-на-Дону). — М., 1978. — С. 44—45.
23. *Набатникова М.Я.* Основы управления подготовкой юных спортсменов / Набатникова М.Я. — М.: Физкультура и спорт, 1982. — 266 с.
24. *Набатникова М.Я.* О критериях оптимальности в подготовке юных спортсменов / Набатникова М.Я. // Особенности построения тренировки юных спортсменов. — М.: 1983. — С. 17—27.
25. *Набатникова М.Я.* Нормативные показатели физической и функциональной подготовленности юных спортсменов: Методические рекомендации / Набатникова М.Я. — М.: ВНИИФК, 1985. — 72 с.
26. *Никитушкин В.Г.* Многолетняя подготовка юных спортсменов: монография / В.Г. Никитушкин. — М.: Физическая культура, 2010. — 240 с.
27. *Никитушкин В.Г.* Организационно-методические основы подготовки спортивного резерва / В.Г. Никитушкин, П.В. Квашук, В.Г. Бауэр. — М.: Советский спорт, 2005. — 232 с.
28. *Ниязбеков У.Х.* Исследование тренировочных нагрузок в соревновательном периоде / Ниязбеков У.Х., Шлемин А.М. // Гимнастика: Сб. статей. — М.: Физкультура и спорт, 1975. — Вып.1. — С. 29.
29. *Новаковская Хелена.* Оценка способностей к освоению гимнастических упражнений мальчиков 6—7 лет: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04/Новаковская Хелена. — М., 1984.
30. *Озолин Н.Г.* Современная система спортивной тренировки / Озолин Н.Г.. — М.: Физкультура и спорт, 1970. — 459 с.
31. *Платонов В.Н.* Современная спортивная тренировка / Платонов В.Н. — Киев: Здоров'я, 1980. — 336 с.
32. *Платонов В.Н.* Теория и методика спортивной тренировки / Платонов В.Н. — Киев: Вища школа, 1984. — 352 с.
33. *Платонов В.Н.* Подготовка квалифицированных спортсменов / Платонов В.Н. — М.: Физкультура и спорт, 1986. — 286 с.
34. *Платонов В.Н.* Адаптация в спорте/ Платонов В.Н. — К.: Здоров'я, 1988. — 216 с.
35. *Платонов В.Н.* Подготовка юного спортсмена / Платонов В.Н., Сахновский К.П. — К.: Радянська школа, 1988. — 288 с.
36. *Платонов В.Н.* Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте / Платонов В.Н. — К.: Олимпийская литература, 1997. — 583 с.

37. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / Платонов В.Н. — К.: Олимпийская литература, 2004. — 808 с.
38. Сахновский К.П. Подготовка спортивного резерва / Сахновский К.П. — К.: Здоров'я, 1990. — 150 с.
39. Сахновский К.П. Теоретико-методические основы системы многолетней спортивной подготовки. — Дис. ... д-ра пед. наук: 24.00.01/ Сахновский К.П. — К.: УГУФВС, 1997. — 317 с.
40. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів / Сергієнко Л.П.. — К.: Олімпійська література, 2001. — 439 с.
41. Сергієнко Л.П. Спортивний відбір: теорія та практика. У 2 кн. — Книга 1. Теоретичні основи спортивного відбору / Л.П. Сергієнко. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2009. — 672 с.
42. Сергієнко Л.П. Спортивний відбір: теорія та практика. У 2 кн. — Книга 2. Відбір у різні види спорту / Л.П. Сергієнко. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2009. — 672 с.
43. Фарфель В.С. Пространственная ориентировка в движениях и ее развитие у школьников / Фарфель В.С. // Труды 4-ой научной конференции по возрастной морфологии, физиологии и биохимии. — М., 1959. — С. 337—338.
44. Фарфель В.С. Управление движениями в спорте / Фарфель В.С. — М.: Физкультура и спорт, 1975. — 226 с.
45. Филин В.П. Экспериментальное обоснование тестов для оценки тренировочных нагрузок в занятиях с юными спортсменами / Филин В.П., Максименков Г.Н. // Теория и практика физической культуры. — 1969. — № 7. — С. 47—50.
46. Филин В.П. Воспитание физических качеств у юных спортсменов/ Филин В.П. — М.: Физкультура и спорт, 1974. — 231 с.
47. Филин В.П. Основы юношеского спорта / Филин В.П., Фомин Н.А. — М.: Физкультура и спорт, 1980. — 255 с.
48. Филин В.П. Крупный вклад в возрастную теорию и методику физической культуры / Филин В.П. // Теория и практика физ. культуры. — 2001. — N 11. — С. 48—49. Режим доступа: [НТТР://lib.sportedu.ru/Press/ТРФК/2001N11/p48-49.htm](http://lib.sportedu.ru/Press/ТРФК/2001N11/p48-49.htm).
49. Худолей О.Н. Методика подготовки юных гимнастов: Учебное пособие / Худолей О.Н., Шлемин А.М. — Харьков: КГПИ, ХГПИ, 1988. — 122 с.
50. Худолій О.М. Навантаження у спортивному тренуванні юних гімнастів / Худолій О.М. // Теорія та практика фізичного виховання. — Харків: ОВС, 2001. — № 3. — С. 13—18.
51. Худолей О.Н. Система подготовки юных гимнастов / Худолей О.Н. // Педагогика, психология та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. праць / За ред. С.С. Єрмакова. — Харків, 2004. — № 23. — С. 78—92.
52. Худолей О.Н. Проблема построения процесса подготовки юных гимнастов / Худолей О.Н. // Физическое воспитание студентов творческих специальностей: Сб. науч. трудов / За ред. С.С. Єрмакова. — Харьков, 2004. — № 6. — С. 72—80.
53. Худолій О.М. Обгрунтування модельних характеристик рухової підготовленості юних гімнастів 7—13 років / Худолій О.М. // Теорія та методика фізичного виховання. — 2005. — № 1. — С. 18—37.
54. Шлемин А.М. Исследование процесса формирования двигательной функции у детей и подростков (на материале гимнастики): Дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Шлемин А.М. — М.: 1968.
55. Шлемин А.М. К вопросу обучения и тренировки юных гимнастов / Шлемин А.М. // Обучение и тренировка гимнастов. — М.: Физкультура и спорт, 1958. — С. 26—47.
56. Шлемин А.М. Система подготовки юных гимнастов: Методическое пособие для студентов ГЦОЛИФКа / Шлемин А.М., Петров П.К. — М., 1977. — 97 с.
57. Шлемин А.М. Системный подход к обоснованию методики подготовки юных гимнастов / Шлемин А.М. // Теория и практика физической культуры. — 1980. — № 10. — С. 47—49.

Надійшла до редакції 10.09.2012 р

Худолей О.Н., Іващенко О.В. Семинарские занятия и учет успеваемости в процессе изучения учебной дисциплины «Теория и методика детского и юношеского спорта».

В статье рассматривается концепция реализации программы дисциплины «Теория и методика детского и юношеского спорта». Содержание семинарских занятий упорядочено на основе современных представлений о системе подготовки юных спортсменов. Приведена методика учета успеваемости в процессе изучения дисциплины.

Ключевые слова: детский спорт, юношеский спорт, система подготовки, семинарские занятия, учет успешности.

Khudolii O.M., Ivashchenko O.V. Seminar employments and account of progress in the process of study of educational discipline «Theory and methodology of child's and youth sport».

In the article conception of realization of the program of discipline is examined «Theory and methodology of child's and youth sport». The table of contents of seminar employments is well-organized on the basis of modern ideas about the system of preparation of young sportsmen. Methodology over of account of progress is brought in the process of study of discipline.

Keywords: child's sport, youth sport, system of preparation, seminar employments, account of success.